

„MŪSŲ EVERESTAS“.

Pažymėta Vlado
Vitkausko kopimo į
Everestą 20-ies metų
sukaktis

PARENGĖ VYTAUTAS MINELGA
ALVYDO STRIČKOS nuotraukose –
akimirkos iš 2013 m. gegužės 18 d.
vykusios šventės „Mūsų Everestas“

Šiais metais šventei „Mūsų Everestas“, kuri buvo skirta pirmojo iš Baltijos valstybių alpinisto Vlado Vitkausko įkopimo į aukščiausią Žemės kalną – Everestą (Eurazija, 8848 m, 1993 m. gegužės 10 d.) – 20-mečiui, ruošiasi iš anksto. Jos rengėjai – Lietuvos keliautojų sąjunga, Lietuvos alpinizmo asociacija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Organizatoriams talkino ir Vilniaus žemaičių kultūros draugija bei Trakų istorijos muziejaus Medininkų pilies skyrius. Renginiai vyko gražiose Medininkų apylinkėse, Juozapinės geomorfologinio draustinio teritorijoje. Pagrindinei iškilmių vie-

Aukštojo kalno bokštas. Alvydo Stričkos nuotrauka

tai buvo pasirinktas Aukštojo kalnas. Prie jo tą dieną iš Vilniaus, suorganizuoti Keliautojų klubo, Vilniaus žemaičių kultūros draugijos vadovų, atvyko didelis būrys dviratininkų, automobilistų. Nemažai šventės dalyvių čia pabiro ir iš specialiai šios šventės dalyvių pavėžinimui skirto autobuso, kitų transporto priemonių. Renginio pagrindinis herojus, be abejo, buvo keliautojas ir alpinistas Vladas Vitkauskas. Tarp garbiausių šventės dalyvių matėsi ir žinomas keliautojas Algimantas Jucevičius, etnologas Libertas Klimka, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktorė Rūta Baškytė.

Susirinkę šventės dalyviai turėjo progos susipažinti su restauruota Medininkų pilimi, kuri nuo praėjusių metų jau priima lankyto-

Minėjimas Medininkų pilyje.
Alvydo Stričkos nuotrauka

Vladas Vitkauskas su savo bičiuliais prie laužo 2013 m. šventėje „Mūsų Everestas“. Alvydo Stričkos nuotrauka

jus, įkopti į iki 2005 m. aukščiausiu laikytą Juozapinės kalną, pagerbti protėvių atminimą prie paminklinio akmenis, skirto Lietuvos karaliui Mindaugui. Na o po pietų vyko svarbiausias šventės renginys – kopimas ant Aukštojo kalno ir iškilmės, pasiekus jo viršūnę. Į Aukštojo kalną susirinkusieji pasuko iš Medininkų pilies. Apie trijų kilometrų nuotolis niekam neprailgo. Priekyje tempą diktavo pats V. Vitkauskas ir jo bičiuliai keliautojai, kraštiečiai žemaičiai. Ant Aukštojo žygeivius pasitiko žemaičių Albino Batavičiaus ir Ipolito Petrošiaus pučiamų ragų gausmas. Čia vyko ugnies pagerbimo ritualas, buvo uždegtas aukuras. Vladio Vitkausko garbei pasodintas ažuoliukas perjaustas tautine juoste. Gražių sveikinimų ir palinkėjimų kopimo į Everestą sukakties bei gyvenimo jubiliejaus proga sulaukė V. Vitkauskas. Atsidėkodamas jis susirinkusius bičiulius pavaišino lietuviška duona. Šventinė popietė prie ugniavietės, turistinės vaišės tęsėsi ne vieną valandą. Bendraujant gimė ir naujų žygių, kelionių idėjos.

Žygio dalyviai iš Medininkų pilies pasuka link Aukštojo kalno. Alvydo Stričkos nuotrauka

VLADAS VITKAUSKAS

ALVYDO STRIČKOS NUOTRAUKOS

Vladas Vitkauskas. Lietuvos keliautojas, alpinistas, visuomenės veikėjas, kelionių organizatorius, fotografas. Jis pirmasis iš Baltijos valstybių alpinistų įkopė į aukščiausią Žemės kalną – Everestą (Eurazija, 8848 m, 1993 m. gegužės 10 d.) – ir ant jo viršukalnės iškėlė Lietuvos nacionalinę vėliavą. V. Vitkauskas pirmasis iš lietuvių įkopė, savo valstybės vėliavą iškėlė ir kitų žemynų aukščiausių kalnų viršūnėse: Elbruso (5642 m, 1993 m. rugpjūčio 4 d., Kaukazas), Makinlio (6194 m, 1994 m. birželio 12 d., Šiaurės Amerika, Aliaska); Vinsono (4897 m, 1994 m. gruodžio 5 d., Antarktida); Kilimandžaro (5895 m, 1995 m. vasario 5 d., Afrika); Kosciuškos (2228 m, 1995 m. lapkričio 2 d., Australija); Akonkagva (6959 m,

(Nukelta į 14 p.)

(Atkelta iš 13 p.)

1996 m. vasario 25 d., Pietų Amerika). Ant Akonkagvos viršukalnės jis iškėlė ir Žemaitijos bei Tarptautinio olimpinio komiteto vėliavas). Monblano viršukalnę Alpėse (4807 m) jis pasiekė 1995 m. liepos 16 dieną. Yra įkopęs beveik į visas buvusios Sovietų Sąjungos didžiausias viršukalnes: Komunizmo (Ismailo Samani, 7495 m; 1989 m.), Korženevskajos (7105 m; 1989 m.); Lenino (Avicenos, 7134 m; 1990 m.), Chan Tengrio (6995 m; 1990 m.). Yra įveikęs ir aukščiausią Domeikos vardo kalnagūbrio viršūnę Donja Ines (5075 m) bei aukščiausią Žemės ugnikalnį Ochos del Salado (6893 m). Į Everestą, Makinlio, Akonkagvos viršūnes kopė vienas.

Jis yra lietuvių pirmųjų kelionių į Kosciuškos, Kilimandžaro, Makinlio, Monblano kalnus organizatorius. Savo kelionę į Everestą pats organizavo. Jis yra surengęs kultūrinę mokslinę ekspediciją „Ilgnotui Domeikai – 200“ į Čilę bei Andų kalnus (2002 m.), pirmąją lietuvių ekspediciją „Baltistanas 2004“ į Karakorumo, Himalajų ir Hindukušo kalnynų rajonus (Pakistanas), žygius į Altajaus, Kaukazo, Pamyro, Sajanų, Tian Šanio kalnus. Kaip alpinistas savo karjerą užbaigė 2002 metais. Su slidėmis yra dalyvavęs žygiuose Chibinuose, Poliariniame Urale, Beringo sąsiauryje ir daugelyje kitų vietų. V. Vitkauskas – absoliutus Lietuvos aukščio rekordas (10 064 m, 2006 m. lapkričio 27 d.), skrydžio nuotolio ir trukmės rekordų (2007 m. kovo 7 d.)

Kairėje – Vladas Vitkauskas 2013 m. šventėje „Mūsų Everestas“. Apačioje – V. Vitkauskas kartu su savo bičiuliais Vilniaus žemaičių kultūros draugijos nariais kopia į Aukštojo kalną. 2013 m. gegužės 18 diena. Alyvdo Stričkos nuotraukos

karšto oro balionu dalyvis. V. Vitkauskas – TSRS turizmo pirmenybių prizinininkas, Baltijos valstybių alpinizmo čempionas, daugkartinis Lietuvos aktyvaus turizmo ir alpinizmo pirmenybių čempionas bei prizinininkas.

Gimė V. Vitkauskas 1953 m. gegužės 7 d. Viduklėje (Raseinių rajonas). 1970 m. baigė Viduklės vidurinę mokyklą, 1975 m. – Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technikos universitetą; KTU). Čia įgijo mikroelektroniko specialybę. V. Vitkauskas yra Lietuvos alpinizmo asociacijos steigėjas ir prezidentas (1996–1999 m.). Keletą metų vadovavo Vilniaus turistų klubui. 8 metus dirbo žurnalo „Lithuania in the World“ redakcijoje. Pastaraisiais metais užsiima leidybine veikla, skaito paskaitas, yra fondo „Everestas“, natūralios sveikatos centro „Naturavita“ pirmininkas, taip pat ir Lietuvos alpinizmo federacijos, Lietuvos keliautojų sąjungos narys. Aktyviai dalyvauja ir Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Lietuvos keliautojų sąjungos, Vydūno draugijos, Vilniaus žemaičių kultūros draugijos, Tautos namų santaros tarybos, Lietuvos sveikuolių judėjimo veikloje, yra žurnalo „Santara“ konsultacinės kolegijos narys.

Kelionėse, žygiuose fotografuoja, yra Lietuvos fotomenininkų sąjungos narys, iki šiol surengęs daugiau negu 50 fotoparodų. V. Vitkauskas yra ir kelių dokumentinių video filmų autorius. 1999 m. jis tapo tarptautinio fotografijos konkurso „World Wide Tour Photo '99“, o 2003 m. – atitinkamo konkurso „Gyvos Žemės mintys“ prizinininku.

Jis kartu su aukščiausio Lietuvos taško atradėju geografu Rimantu Krupicku pasirūpino, kad būtų sutvarkytas ir įteisintas aukščiausias, 294 m. virš jūros lygio iškilęs Lietuvos kalnas (Aukštojo – aukščiausiojo baltų mitologijos dievo vardas – kalnui suteiktas 2006 m.). Rūpinosi kalno sutvarkymo, įteisinimo darbais. Šiandien ant Aukštojo jau stovi bokštas su 6 m aukštyje įrengta apžvalgos aikštelė. Kalnas oficialiai įteisintas 2005 m., o 2012 m. užbaigti jo sutvarkymo darbai, kurie buvo vykdomi gavus Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą (kartu buvo tvarkoma ir Juozapinės geomorfologinio draustinio teritorija). Antrasis pagal aukštį Lietuvos kalnas Juozapinė yra netoli Aukštojo.

Pažymint pirmojo lietuvio įkropimo į Everestą dešimtmetį, jis kartu su kitais keliautojais, alpinistais, Vilniaus žemaičių kultūros draugijos nariais 2003 m. dalyvavo žygyje iš Medininkų pilies į Lietuvos Aukštojo kalną. Toks žygis pakartotas ir po dešimties metų – 2013 metų gegužės 18 dieną, minint V. Vitkausko įkropimo į Everestą 20-ies metų sukaktį ir jo paties gimimo 60-ies metų jubiliejų.

Už tai, kad po įkropimo į Everestą grįžęs į bazinę stovyklą ir sužinojęs apie Nepalo moterų ekspedicijos vadovės Pasang Lhamu tragediją, nepaisydamas, kad jo paties abiejų rankų pirštai apšalę, vėl išsiruošė aukštyn, dalyvavo gelbstint ir pargabenant žuvusiosios kūną nuo Everesto, jis pirmasis apdovanotas tarptautinio „Fair Play“ komiteto Garbės diplomu (1997 m.).

Lietuvoje jo nuopelnai įvertinti Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės medaliais „Už aukštus sportinius pasiekimus“ (1993 m.), „Už nuopelnus Lietuvos sportui“ (1993 m., 1998 m.), I laipsnio Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino medaliu (1994 m.), Lietuvos Respublikos Prezidento atminimo ženklų Lietuvos Respublikos pakvietimo į NATO proga (2002 m.), Lietuvos tautinio olimpinio komiteto Olimpine žvaigžde (2003 m.), aukso medaliu „Už nuopelnus Lietuvos sportui“ (2003 m.), Santarvės ordinu „Pro agenda concordia“.

Šventės „Mūsų Everestas“ (2013 m. gegužės 18 d.) akimirkos. Alvydo Stričkos nuotraukos.